

Örebro-Värmland
BYGGNADS

Medlemstidning
för Byggnads
Region Örebro-
Värmland

Nr 3
2022

URHO FICK RÄTT TILL SLUT

Kunde ha
blivit blåsta

Varför ska jag
plåga mig?

Höstens arbete kommer innefatta val och avtalsrörelse!

Hoppas ni alla haft en fin sommar och tillfälle att ladda batterierna. Det är mycket som händer i världen och Sverige som påverkar oss alla och det kan vi ha mycket synpunkter på.

Krig, sjukdomar, Inflationen, el och bränslepriser, kriminalitet, det och mycket annat oroar och påverkar oss.

Det är nu det är läge att prata om det, läsa på vart alla partier står i de olika frågorna och vad de har lagt fram för förslag de sista fyra åren. Men viktigt att ha med sig när vi diskuterar i våra bodar eller andra fikarum, på fester eller i affären, när vi handlar och framför allt i sociala medier är att vi kan respektera att vi tycker olika och att släppa detta hat som flödar när man pratar politik.

Klart vi ska tycka olika men jag anser att alldeles för mycket skit kommer när argumenten för sin sak är slut, det är då många tar till skällsord och respektlöshet. Det måste vi hjälpas åt att få slut på.

Få branscher är så beroende av politiska beslut som byggbranschen. Så därför kommer jag skriva våra krav mot politiken återigen:

Ann-Katrin Hedgren
ordförande Byggnads
Örebro-Värmland

Stoppa kriminaliteten i byggbranschen

- Begränsa antalet underentreprenörsled.
- Inrätta ett center mot arbetslivskriminalitet i varje region.

Rättvisa pensioner

- Höj inte pensionsåldern.
- Högre pensioner till låg- och medelinkomsttagare.

Rusta byggbranschen för framtiden

- Ta in lärlingar vid offentliga byggprojekt.
- Stoppa marknadskaoset i yrkesskolan.

Bostadspolitik för oss som bygger Sverige

- Bygg fler bostäder.
- Nej till marknadshyror.

Läs på vad partierna vill för dig som arbetare. Vad vill dem kring frågorna i arbetsmiljöarbetet? Vad vill dem kring frågorna med lönedumpning? Vad har de lagt för förslag som påverkar ditt liv som byggstädare, plåtslagare, betongare, rörmokare, snickare och alla andra våra yrkesgrupper. Det är minst lika viktigt som kriminalitet, el och bränslekostnader.

Det är viktigt att DU tar ditt ansvar, läser på och röstar den 11 september, din röst gör skillnad!

I februari 2023 drar avtalsrörelsen i gång. Men redan nu påbörjar vi arbetet och lyssnar in på vilka områden Byggnads medlemmar vill utveckla sina kollektivavtal.

Vilka frågor vill du och dina arbetskamrater att Byggnads driver i kommande avtalsrörelse?

Gå på kretsmöte och skriv en eller flera motioner om det du tycker behöver förändras/förbättras i ditt kollektivavtal. Motionerna ska vara inne till regionen senast 31 oktober.

Detta är en del av vad vi på regionen kommer pyssla med i höst i kombination med allt annat viktigt arbete som ska gagna dig som medlem!

Stark, stolt & trygg
Vi ses, Ann-Katrin

Viktig information om försäkringar!

Just nu görs det reklam på tv och radio för ett företag som heter Insurello. Det är ett företag som hjälper till att leta reda på försäkringsersättning från olika försäkringsbolag. Företaget tar sen 25 procent (max 25 000 kr) av försäkringsbeloppet. Dessa ersättningar är pengar som man har rätt till utan Insurello och som man redan har betalt för (antingen via medlemsavgiften eller via sociala avgifter).

Som medlem i Byggnads omfattas man av flera medlemsförsäkringar och som anställd hos en arbetsgivare med kollektivavtal omfattas man av flera avtalsförsäkringar. Vi uppmanar därför alla våra medlemmar att kontakta oss på Byggnads när det gäller medlems- och avtalsförsäkringarna, eller direkt till Folksam och Afa Försäkring i stället för att anlita Insurello.

Kolla att företaget är schyst!

Kan de anställda känna sig trygga? Har de rätt lön?

Kollektivavtalskollen gör att du enkelt kan kontrollera om ett byggföretag har kollektivavtal. Gå in på byggnads.se.

Medlemstidning för Byggnads
Region Örebro-Värmland

Ansvarig utgivare: Kenneth Svärd
Redaktionskommitté: Kenneth Svärd och Thomas Schultz
Produktion: Krügers, text och foto. Texttanken, layout och redigering Magnus Östin, textproduktion
Tryck: Åtta.45 Tryckeri, Västerås
Hemsidan: www.byggnads.se/regioner/orebro-varmland/
Telefon: 010-601 10 11 [vxl]
Postgiro: 204729-8

Vad tycker du...

...att vi ska skriva om i tidningen?
Kom med tips och idéer till
Peter Krüger:
peter.kruger@telia.com

Risk att bidragsanställda utnyttjas

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PRIVAT

Arbetsförmedlingen brister i sina kontroller av företag som tar in arbetslösa på introduktionsjobb samt praktikanter. Ändå är förfarandet lagligt.

– Det säger sig självt att ett företag med noll anställda inte kan handleda flera personer, säger Byggnads Örebro-Värmlands ombudsman Jenny Svensson.

Hon ser tecken på att arbetsförmedlingen inte tar reda på tillräckligt om företag där långtidsarbetslösa ska praktisera oavlönat eller jobba med lönebidrag.

– Arbetsförmedlingen gör vad lagen kräver, men det är inte tillräckligt. Det här är en politisk fråga: det behövs ny lagstiftning.

Innan arbetsförmedlingen skickar en person till ett företag i byggbranschen blir Byggnads informerat och får därmed insyn.

Det är bra, tycker Jenny Svensson som varje vecka får 10–15 så kallade samrådsärenden på sitt bord.

Hon kontrollerar om företagen har kollektivavtal, och i de fall det saknas tar hon reda på lönenivån för att förhindra lönedumping.

I maj hände något som fick henne att ana oråd.

Under två veckor hade hon fem ärenden som gällde samma firma, ett aktiebolag med säte i en värmländsk ort. Det var tre praktikförfrågningar och två introduktionsjobb.

”Arbetsförmedlingen gör vad lagen kräver, men det är inte tillräckligt. Det här är en politisk fråga: det behövs ny lagstiftning.”

Hon blev misstänksam och gjorde en enkel kontroll. Hon reagerade på att det saknades anställda.

Det finns annat som också sticker ut. I bolagsregistret framgår att företaget under flera år inte hade någon omsättning. Som verksamhet anges byggnation och reparation av fastigheter samt ägande och förvaltande av fastigheter – men bolaget har som näringsgren angett ”specialiserad butikshandel med kosmetika och hygienartiklar”.

Jenny Svensson ringde upp en av handläggarna på arbetsförmedlingen. Men där möttes hon av en oförstående attityd. Handläggaren var irriterad och påpekade att hen gör de kontroller som lagen kräver.

Den andra handläggaren var först bekymrad men återkom senare och

meddelade att företaget var nystartat och därför saknade anställda.

Det är ingen godtagbar förklaring, tycker Jenny Svensson.

– Är det vi skattebetalare som ska betala deras provanställningar, undrar hon retoriskt.

– Jag vet ingenting om de här fem personerna, kanske de till och med är yrkesutbildade?

Jenny Svenssons misstankar om att allt inte står rätt till ökade i somras när företagets inbetalade arbetsgivaravgifter för maj blev offentliga. Summan för den första månaden som de bidragsanställda var där var uppseendeväckande låg.

Jenny Svensson hoppas att lagstiftande politiker i Sverige förstärker att lagen måste skärpas för att minimera risken att bidragsanställningar utnyttjas.

Som kontrollerna ser ut nu öppnas möjligheten för missbruk och det ger flera förlorare:

- * Den långtidsarbetslösa, som riskerar att utnyttjas.
- * Skattebetalarna som finansierar anställningen.
- * Schyssta företag som har högre lönekostnader.

– Jag vill lyfta det här problemet. Jag vill samtidigt vara tydlig med att lönebidrag är fantastiskt och det kan göra enorm skillnad för dem som inte varit ute i anställning på länge. Men det får inte missbrukas. □

Tack vare facket

NÄRA BLI BLÅSTA PÅ 250 000

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PETER KRÜGER

Tvillingbröderna Emil och Erik Thomasson började på lärlingslön – och den höjdes aldrig. När de tog hjälp av Byggnads fick de ut sammanlagt 250 000 kronor före skatt.

”Skulle det ha blivit en process hade Byggnads vunnit utan svårighet.”

– När man är ung har man inga krav alls, man är glad att man har ett jobb. Det kan vara svårt att stå på sig, man vågar inte riktigt, därför är det superviktigt att kolla vad som står i avtalet.

Så svarar Emil Thomasson på frågan om det finns någon lärdom att dra av det han och tvillingbrodern Erik råkade ut för.

Efter att ha gått bygg fick de efter gymnasiet arbete som ventilationsmontörer på ett företag i Örebro.

De startade som lärlingar.

Men under de första två åren ökade lärlingslönen aldrig och bröderna började ana att det inte stod rätt till.

Allt ställdes på sin spets när de just flyttat hemifrån till varsin egen lägenhet och fått högre omkostnader.

– Jag och brorsan kände att det var tungt att gå till jobbet när det knappt gick runt ekonomiskt.

De började prata lön med en arbetskamrat som misstänkte att tvillingarna tjänade för lite.

– Sedan kom han med avtalet och pekade på en bild där vi själva fick se att vi låg ungefär fyra tusen under rätt lön.

– Han stöttade oss.

Emil och Erik gick till chefen.

– Han blev inte glad alls.

Chefen sade att han visste att de tjänade för lite, enligt Emil, och att det var något de skulle ta upp vid nästa lönerrevision. Någon retroaktiv kompensation för utebliven lön skulle de inte få, och om de drog in facket skulle det bli svårt för dem att jobba kvar klagade chefen, enligt Emil Thomasson.

– Då började vi att söka andra jobb, och när vi hade det säkrat, då drog vi in facket.

Byggnads ombudsman Erik Karlsson säger att det var ett solklart fall. När han kontaktade företaget fick han dålig återkoppling lokalt, men när han nådde kedjans personalavdelning som fanns på annan ort gick det bättre.

Erik Karlsson redogjorde för läget och sade att företaget fick en chans att betala ut den inestående lönen till bröderna samt semesterersättning och göra pensionsinbetalningar.

Om inte skulle Byggnads inleda en

process och då även kräva ett skadestånd till Byggnads.

– De var tillmötesgående och bad om ursäkt, säger Erik Karlsson.

Skulle det ha blivit en process hade Byggnads vunnit utan svårighet, enligt honom. Det finns en dom på att utebliven lön så långt som två år tillbaka i tiden ska betalas ut i efterskott. Samtidigt är det tydligt i ventilationsavtalet vilken lön i kronor bröderna skulle ha haft. Bröderna Emil och Erik Thomasson fick ut 163 000 kronor var inklusive semesterersättning.

Den större delen, närmare 130 000 kronor, var retroaktiv lön.

Efter skatt blev det tillräckligt med pengar över för att bröderna skulle kunna köpa det de försökt att spara till, men av uppenbara skäl inte lyckats med, varsin begagnad Mitsubishi Evo.

– Det är en gammal rallybil, en japanare, som faktiskt ökar i värde.

I dag arbetar de 22-åriga bröderna på Airteam i Örebro och trivs väldigt bra.

Har ni rätt lön?

– Absolut! ☐

4 TUNGA VALFRÅGOR

Stoppa kriminaliteten i byggbranschen, stoppa höjningen av pensionsåldern, bygg fler bostäder och se till att branschen har en framtid. Här är de fyra frågor som Byggnads prioriterar i valet.

1 En byggbransch fri från kriminalitet!

Byggnads lägger skulden på politisk naivitet och avregleringar som lett till att kriminaliteten fått fotfäste i byggbranschen.

”De senaste 10–15 åren har Byggnads sett den gå från en respekterad bransch med goda villkor till att bli hem för organiserad brottslighet. Ingen kan längre blunda för den verklighet vi möter dagligen. Staten måste ta tillbaka kontrollen och slå ner mot fuskarna med full kraft”, skriver Byggnads i sin valplan.

Man kräver:

- * Fler arbetsplatskontroller och straff som avskräcker.
- * Begränsning i antalet underentreprenörsled med start i kontrakten med stat och kommun.
- * Krav på att myndigheter och kommuner vid upphandlingar själva ska kontrollera sina underentreprenörer.
- * Att center mot arbetslivskriminalitet inrättas i varje region.

2 Högre pensioner för oss som bygger Sverige!

Efter ett helt arbetsliv förtjänar alla en rättvis pension. Så är det inte i dag. ”Sveriges pensionssystem är felbyggt i grunden, och straffar oss med tunga jobb. Över hälften av Sveriges löntagare känner en oro inför sin pension och fler än åtta av tio byggnadsarbetare över 55 har värk i kroppen. Ändå förväntas vi jobba till 65 – och snart ännu längre. Det är varken rätt eller rättvist”, anser Byggnads.

Man kräver:

- * Högre pension för låg- och medelinkomsttagare.
- * Att pensionsåldern inte höjs förrän arbetsmiljön blivit bättre.

3 Bostadspolitik för oss som bygger Sverige!

Byggnadsarbetare är stolta över sina jobb. ”Men det skaver när vi bara får bygga för de med tjock plånbok. 90 procent av Sveriges befolkning bor i en kommun med bostadsbrist. Våra unga fastnar i långa bostadsköer eller tvingas skuldsätta sig för att ha en chans att komma in på en bostadsmarknad där prisrallyt aldrig verkar ta slut. Det är dags att samhället tar tillbaka kontrollen över bostadsbyggandet”, tycker Byggnads.

Man kräver:

- Att det byggs fler bostäder! Detta ska vara möjligt genom att de statliga bostadsinvesteringarna ökar och att investeringsstödet återinförs.
- Stopp för marknadshyror! Vanligt folk ska ha råd att bo i bostäderna som byggs.

4 Politik för framtidens byggnadsarbetare!

Det finns ett enormt byggbehov i Sverige som står inför stora förändringar med såväl digitalisering som en livsviktig klimatomställning. ”Här ska Sverige och svensk byggbransch vara världsledande. Då måste vi också säkerställa att våra ungdomar får bästa möjliga utbildning och start i sina yrkesliv”, framhåller Byggnads.

Man kräver:

- Att det vid offentlig upphandling ska finnas krav på att företag som anlitas ska ha kollektivavtal och ta in lärlingar.
- * Att politikerna agerar mot det man kallar vinstjakt och marknadskaos i skolan. Byggnads vill också skärpa kraven och kontrollerna av yrkesutbildningar med målet att höja deras status.

Ett av arbetsplatsbesöken skedde vid Domkyrkan i Karlstad där plåtslagare arbetade. Ann-Katrin Hedgren hade med sig nya ordföranden för LO-distriktet, David Andergaard, samt Socialdemokratiska riksdagsledamoten Lars "Mejern" Larsson.

VALET I FOKUS PÅ ARBETSPLATSBESÖK

Byggnads Örebro-Värmlands personal har av naturliga skäl talat mycket om det stundande valet under arbetsplatsbesöken i vår och sommar.

- Vi är ute för att prata om valet: mer för att lyssna in än för att tala om vad de ska rösta på, säger Ann-Katrin Hedgren som är ordförande i regionen.

Byggnads gör ingen hemlighet av att man sedan länge samverkar med Socialdemokraterna för att få ökat inflytande.

Men alla arbetare i byggbranschen röstar inte på Socialdemokraterna, det är Ann-Katrin Hedgren medveten om. Både från dem som inte är medlemmar och från dem som är med i Byggnads möter hon ibland kritik mot S-samarbetet.

Det har hon inga problem med, det kan vara en bra startpunkt för en givande diskussion. Men det händer

också att hon får höra påståenden som att "Sossarna bara roffar åt sig" och åsikten att "Socialdemokraterna är roten till allt ont".

Hon försöker att föra en saklig diskussion under arbetsplatsbesöken. När det riktas kritik mot S och den politik som förs brukar hon – för att undvika att trassla in sig i vad som är sant och vad som är ryktes-spridning från högern – rekommendera läsning på regeringens hemsida.

- Jag brukar säga: Gå in där och se själv vilka förslag som lagts och hur de påverkar arbetare.

Ann-Katrin Hedgren är medveten om att S inte alltid gör som Byggnads önskar. Men tillräckligt mycket inflytande har Byggnads för att den facklig-politiska samverkan kan försvaras, anser hon.

Byggnads har påverkat flera tunga beslut.

- Vi har bland annat varit med och sett till att det startas center i landet där statliga instanser samarbetar för att komma åt arbetslivskriminalitet. □

Ett schysst handslag i Forshaga

I augusti träffade Byggnads Örebro-Värmland en överenskommelse med Socialdemokraterna i Forshaga kommun som skapar schyssta villkor på byggen.

Byggnads var där tillsammans med Målarna, Elektrikerna, Fastighets och Seko och parterna träffades i Deje på byggarbetsplatsen för nya badhuset.

Fackförbunden vill att de markanvisningsavtal som Forshaga kommun upprättar ska bidra till schyssta villkor på svensk arbetsmarknad.

Socialdemokraterna ställde upp på kravet och parterna tog i hand på en överenskommelse som gäller 2022-2026.

Parterna är överens om:

*att den socialdemokratiskt ledda kommunen Forshaga i sina riktlinjer för markanvisningsavtal ställer krav på byggherren och dess huvudentreprenör gällande kollektivavtalsanslutning.
*att den socialdemokratiskt ledda kommunen Forshaga i sina riktlinjer för markanvisningsavtal ställer krav på byggherren och dess huvudentreprenör vid byggnationen säkerställer lärlings- och praktikplatser.

- Ett bra möte och ett bra arbetsplatsbesök som förhoppningsvis leder till att fler kommuner vill bidra till en schysst arbetsmarknad inom byggbranschen, säger Ann-Katrin Hedgren, ordförande i Byggnads Örebro-Värmland. □

Gratis medlemskap för de äldsta – tack vare Urho

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PETER KRÜGER

Det är inte rättvist att gamla byggnadsarbetare ska behöva betala för att vara med i facket, tyckte pensionerade snickaren Urho Karvonen, 94 år. Han såg till att ändra på det.

Urho Karvonen och sambon Elsa Järvenpää bjuder på kaffe hemma i köket i det röda tvåvåningshuset i Ransäter.

Här har han bott sedan 1962. Även på ålderns höst håller han efter bostadshuset och stugorna han byggt på tomten.

Den 5 000 kvadratmeter stora gräsmattan står nyklippt.

Tidningen har följt med Byggnads Örebro-Värmlands ordförande

”Härom året hade det passat bättre om tröjan endast haft ordet ”Förbannad!” tryckt över bröstet.”

Ann-Katrin Hedgren hit för att träffa Urho och fira den ändring i Byggnads stadgar som han är upphovsman till.

På kongressen i maj var det total uppbäckning bakom Urhos förslag, som hon hjälpt till att formulera. Hädanefter ska personer som är 85 år eller äldre och som varit medlemmar i minst 25 år slippa fackavgiften.

Ann-Katrin Hedgren passar på att räkka över en ryggsäck fylld med

diverse reklamsaker med Byggnads logga tryckt på.

Urho håller upp t-shirten med budskapet ”Stark, stolt och trygg” och ler stort.

Härom året hade det passat bättre om tröjan endast haft ordet ”Förbannad!” tryckt över bröstet.

För det var så han kände då. Han var rejält arg på sitt eget fackförbund på grund av fackavgiften.

Urho Karvonen hade noterat att flera gamla arbetskamrater gått ur Byggnads på ålderns höst.

Han kunde förstå dem. Marginalerna är inte lika stora nu som under de yrkesverksamma åren. Även en låg medlemsavgift är en utgift.

- När man blir äldre får man kostnader för mediciner och annat, säger han.

Själv ville han helst slippa ta det drastiska steget att lämna förbundet, även om han hotade med det när han ringde Byggnads och fick prata med Ann-Katrin Hedgren.

Han var arg, det minns hon.

- "Skriv en motion så ska jag hjälpa dig" sa jag till honom, berättar hon.

Byggnads har tidigare haft gratis medlemskap för äldre. Det fanns en god chans att andra förtroendevalda skulle backa upp Urhos förslag bedömde hon. Så blev det också.

- Det här är ett tydligt bevis på att medlemmar kan påverka, säger hon.

Även Urho Karvonen är nöjd.

- Jag känner en lättnad. När vi blir gamla så blir vi i alla fall befriade från avgiften, säger han.

Förändringen börjar gälla i augusti. □

”Varför ska jag plåga mig?”

TEXT: MAGNUS ÖSTIN · FOTO: PETER KRÜGER

Kroppen har hållit ett helt yrkesliv. Det är något som inte alla byggjobbare får uppleva. Just därför är Knegarpension något som Jan Olsson känner extra mycket för. Nu går han i pension.

– Varför ska jag plåga mig?

Så besvarar han frågan om varför han väljer att gå i pension strax innan han fyller 64 år.

Kan han inte jobba några år till, som politikerna vill?

– Aldrig, det håller inte kroppen för. Har jag möjlighet att gå ett år tidigare så tar jag den.

”För ett och ett halvt år sedan gjorde jag en höftledsoperation, och sedan så känner en ju av rygg och axlar, en är trött.”

Jan Olsson är i likhet med många andra byggjobbare sliten i kroppen efter ett långt yrkesliv.

– För ett och ett halvt år sedan gjorde jag en höftledsoperation, och sedan så känner en ju av rygg och axlar, en är trött.

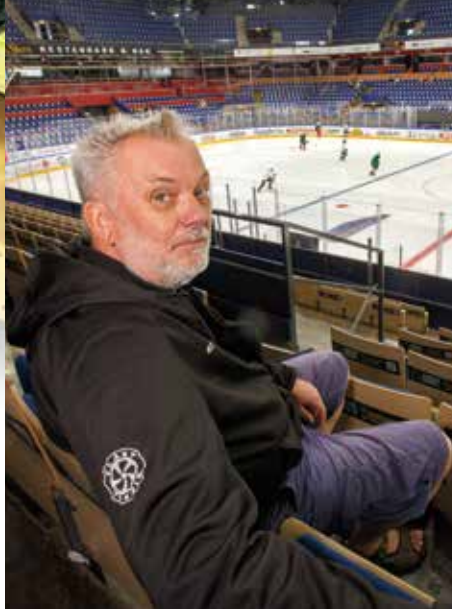
Senaste åren har han haft möjlighet att utföra mindre belastande arbets-

uppgifter. Han är skyddsombud och gör enklare jobb.

– Småsaker, som att skruva upp lättare grejer.

Det är han tacksam för, annars hade han inte orkat till 64 år.

Knegarpension, som Byggnads strider för, är därför en fråga som han kan relatera till på flera plan. Målet

Jan Olsson

Ålder: 63 år (blir 64 i oktober).
Familj: Sambo Lena och tre vuxna barn, Lenas barn och bonusbarnbarn.
Bor: Villa i Färjestad, Karlstad (barn-doms hemmet).
Jobbar: NCC i Värmland som snickare.
Fackliga uppdrag: Sammankallande MB NCC Örebro-Värmland. Är så kallad hammare, vilket betyder att han samordnar skyddsombuden. Avgår som vice ordförande i Byggnads regionsstyrelse.
Fritidsintressen: Tidigare var det mycket orientering, numera blir det mest ishockey, som han själv spelade som barn och i tonåren. Hjälper till på juniorsidan som materialare.

är att pensionssystemet ska ändras så att byggnadsarbetare, som slitit ut sin kropp på jobbet, ska ha råd att gå i pension i förtid.

Värken i kroppen påminner honom varje dag om hur angelägen han tycker att frågan är.

Han vet att möjligheten för kroppsarbetare att ha råd att gå i pension några år tidigare än kontorsarbetare är en nödvändighet – och att det vore rättvist.

– Det är inte många byggjobbare som orkar till 65 år, konstaterar han och räknar upp flera arbetskamrater som nyligen tvingats lägga av i förtid.

– Efter 60 kommer krämporna.

Han har lyckligtvis klarat sig genom alla år på byggen utan att råka ut för någon allvarligare olycka. Visst har han

väl trillat ner från någon bock och slagit sig, men värre än så är det inte.

Den molande värken i axlarna och ryggen kommer av förslitning.

– Jag klarar mig om jag tar en kur med alvedon när jag får ont i ryggen, det finns andra som har det värre.

Att maktthavarna vill att alla ska arbeta till 67 år kallar han för "ett hån mot oss och även mot en del industriarbetare".

Så det ska bli skönt att sluta jobba kort och gott. Även om han trivs bra som snickare.

Vad har varit det bästa med att vara snickare?

– Kamratskapen på byggena... i alla fall förut. Nu har det blivit stressigare,

uppskruvat, och jag kan väl tycka att det tyvärr påverkat sammanhållningen.

När han blir pensionär lämnar han också sina fackliga uppdrag.

– Jag har varit facklig i 30 år, lagbas och skyddsombud och suttit i regionsstyrelsen i tio år. Det har varit en ynnest: bra folk och det har varit roligt.

Som pensionär planerar Jan Olsson att ägna ännu mer tid åt hockey. Han är materialare åt Färjestads ungdomslag så kvällarna lär han vara som mest synlig i ishallen.

Dagtid har han i alla fall måndagar spikade i almanackan. Då brukar gamla kompisar från orienteringen träffas för att gå eller springa i skogen för att sedan fika ihop.

– Det ska jag hänga på! ☐

Jag är optimistisk ...

Avtalsrörelsen närmar sig med stormsteg och är som alltid jätteviktig för oss byggnadsarbetare.

Tyvärr har vi en del andra fackföreningar som har gjort försämringar vad det gäller anställningstryggheten som kommer att försvåra vår avtalsrörelse.

Men vi måste ta kampen mot en arbetsgivare som ibland till och med är kriminell, vilket tyvärr drabbar oss väldigt hårt.

För mig är det speciellt viktigt att vi behåller våra ackord och övriga uppgörelser gjorda av våra fackliga företrädare för detta är en förutsättning för en bra löneutveckling.

Våra anställningsförmåner måste också bevakas under avtalsrörelsen eftersom vi har svikare i en del av de övriga facken, och vi kan aldrig frivil-

ligt gå med på liknande anställningsavtal som till exempel Kommunal har gjort.

Jag ser optimistiskt på vår styrka att driva igenom ett starkt avtal. Vi har en mycket bra förbundsledning men utan en märkbar stöttning från oss medlemmar försvåras deras arbete.

Så kom igen nu och se för fan till att visa vad vi vill i avtalsrörelsen och kom ihåg, ingen annan än vi själva kan se till att vi får ett bra avtal!

Så upp på barrikaderna, visa hur starka vi är och att vi lätt är Sveriges bästa Fackförening!

Glöm inte bort valet, där kan valresultatet också ha betydelse för våra avtalsrörelser framöver. ☐

Örebro-Värmland utbildningar 2022

Passa på och anmäla dig till en utbildning i Byggnads Örebro-Värmlands regi. Det finns mycket att välja på, både för medlemmar och förtoendevalda. Du förlorar ingenting på att gå en kurs. Investera lite tid i dig själv!

Utbildning för skyddsombud 2022

År 1 Påfarten 8 tim
Startkurs 3dgr [BAM] 13-15 sep, Karlstad
Som Skyddsombud är du även utsedd till Fackligt förtoendevald

År 2 SO-utbildning steg 3+4
7-8 sep, Örebro
13-14 dec, Karlstad

År 3 Samverkan o förändringsarbete
27-28 sep, Karlstad

År 4 Viktigaste föreskrifterna, Prevention 2
25 okt, Örebro

Skyddsombudsinformation [5 tim/år]
7 okt, Örebro [7-12] 6 okt, Karlstad [7-12]

Vem betalar utbildningarna för skyddsombud?
Samtliga skyddsombudsutbildningar bekostas och anmäler arbetsgivaren dig till på www.buc.se. Företaget betalar även din lön.

UNDANTAGET är Påfarten som **DU** anmäler dig till och Byggnads betalar förlorad arbetsförtjänst och resor till.

FFV-konferens kl. 8-16
3 nov, Karlskoga folkhögskola

FFV-konferens kl. 8-16
3 nov, Karlskoga folkhögskola

Grundutbildning förtoendevalda
15-18 nov, Örebro

Påfarten (alla förtoendevalda samt medlemmar/icke medlemmar)
Denna utbildning genomförs på en dag, det handlar om Byggnads historia, hur man kan påverka, vart vi är idag men också om framtiden. Denna utbildning skall alla som har ett förtoendeuppdrag genomföra. Utbildningen vänder sig också till medlemmar och de som borde vara medlemmar i Byggnads.

För att gå utbildningen söker man ledigt enligt studieledighetslagen och Byggnads betalar förlorad arbetsförtjänst (stipendium för ICKE medlem), samt resor till och från utbildningen.

Utbildningsdagar Påfarten 2022

Påfarten för förtoendevalda, medlemmar, ickemedlemmar
2 dec, Örebro 30 sep, Karlstad
10 nov, Kumla 7 dec, Arvika

Lagbaserade TBM kl. 12:30-16:00
18 okt, Karlstad 19 okt, Örebro

Lagbasutbildning TBM
Steg 1: 4-6 okt, Selma Spa, Sunne

Ackordstagarutbildning [VVS]
28-29 sep, Karlstad, Intresseanmälan

ANVÄND ER RÖSTRÄTT!

TEXT: LARS MEJERN LARSSON · FOTO: PRIVAT

Den 11 september är det val och det är oerhört viktigt att du använder din rättighet att bestämma vem som ska styra kommunen, regionen och landet.

När jag började jobba på byggena så var det en självklarhet för de flesta av mina arbetskamrater att lägga sin röst på Socialdemokraterna. Det valet är inte lika självklart idag som för dryga 30 år sedan.

Då för 30 år sedan fanns det 20 byggnadsarbetare i riksdagen som kunde driva de krav på samhällsförbättring som vi diskuterade ute på arbetsplatserna.

Bättre arbetsmiljö, bättre pensioner, en god bostadspolitik, bättre skola, bra äldreomsorg och mycket annat. De 20 byggnadsarbetarna visste vad vi på bygget tyckte eftersom vi mötte dom på utbildningar, fackföreningsmöten och när de var ute på arbetsplatsbesök runt om i landet.

Idag är vi 3 byggnadsarbetare som försöker göra samma jobb varje dag i riksdagen och jag kan bara säga att vi behöver fler i riksdagshuset som har erfarenheten av att vara byggnadsarbetare.

Ni byggnadsarbetare har fyra tydliga krav på oss politiker där ni vill se förändringar och förbättringar.

Ni vill rensa era arbetsplatser från kriminalitet, bort med oseriösa företag.

Ni vill ha bättre pensioner och ni vill stoppa höjningarna av pensionsåldern, väldigt få byggjobbare orkar jobba längre än fyrtio år på bygget.

Ni vill ha en stabil bostadspolitik som ger en jämn produktion av bostäder, det skapar ett lugn på era arbetsplatser och bostäder för era barn och barnbarn till en rimlig kostnad.

Ni vill att samhället tar ansvar för att det finns lärlingsplatser när kommunen, regionen och staten bygger, om vi tar hand om framtidens byggnadsarbetare kommer de att stanna i branschen.

Jag, Leif och Böna kommer att driva dessa frågor eftersom vi känner att vi har ett uppdrag från er ute på arbetsplatserna men det innebär också att ni har ett ansvar att gå till valurnan söndagen den 11 september så att vi blir fler som vill driva dessa frågor.

Om mandatfördelningen är den samma efter den 11 september kan jag garantera er att då kommer era frågor

Lars Mejern Larsson

långt ner på prioriteringslistan bland de folkvalda politikerna i riksdagen.

Så därför är valet 2022 ett lagarbete där vi har olika uppgifter precis som när ni bygger ett hus eller en bro.

Om ni använder er rösträtt till att stödja det parti som verkligen vill driva era frågor så ska vi som får ert förtroende se till att era frågor kommer högre upp på prioriteringslistan på de olika politiska nivåerna.

Vi syns i valrörelsen och vid valurnan den 11 september. ☐

Byggnads

NU!

010-601 10 00

Måndag–fredag

07.00–17.00

Vi ger stöd och rådgivning till dig som är medlem, förtroendevald, anställd i Byggnads eller företagare.

Du får svar på frågor om löner, anställningsvillkor, arbetsmiljö, försäkringar, semester, arbetsskador och annat.

www.byggnads.se

Prestationslöner

T.o.m. kvartal 2 2022

Örebro

Yrkesgrupp	Timmar	Förtjänst
TBM	439 775	223,23 kr/tim
Platt	2 655	290,69 kr/tim
Golv	3 248	279,77 kr/tim
VVS	10 899	238,11 kr/tim
Industrirör	1 222	271,01 kr/tim
Ställning	-	0 kr/tim
Plåt	-	0 kr/tim
Undertak	-	-

Värmland

Yrkesgrupp	Timmar	Förtjänst
TBM	314 258	224,71 kr/tim
Platt	11 908	270,09 kr/tim
Golv	10 172	259,22 kr/tim
VVS	-	0 kr/tim
Industrirör	-	0 kr/tim
Ställning	-	0 kr/tim
Plåt	8 318	224,21 kr/tim
Undertak	1 396	238,37 kr/tim

Kontakter

Örebro-Värmland:

Utbildningsadmin.

carina.engberg@byggnads.se

Utbildningsansvarig

tomas.pettersson@byggnads.se

MB/FFV-ansvarig

kenny.hermansson@byggnads.se

Lagbas-ansvarig

tomas.olsson@byggnads.se

SO-ansvarig

niklas.nordlund@byggnads.se

BYN Värmland

odd.maalsnes@byggnads.se

BYN Örebro

odd.maalsnes@byggnads.se

VVS-lärlingar

patrik.hjelm@byggnads.se

LÖSEN/granskning

leif.haraldsson@byggnads.se

Byggnads Region Örebro-Värmland:

Telefon: 010- 601 10 11

Mejl: orebro-varmland@byggnads.se

Byggnads Örebro-Värmland bjuder in till en stund av hjärngymnastik. Sätt dig till rätta och lös vårt kryss. Rätt svar hittar du upp-och-nedvänt på nästa sida. Lycka till!

VISAR ETT FAN	EN ... SIDOR ÄR SNEDA	SKÅDE-SPELET								SITTA I VÄRMEN	HEN HAR MAKT I USA	SLÖDDER EN HET-TE IVAN	
KÄND AGENT	VAJA												
TÄVLING													
FLYTTA ÅTER FÖRE										MAXI-MALT TILL-LÅTER			
ALLÉNA UTAN NÅGRA KURVOR	TAXA FRÅN BUENOS AIRES									SKAPA GRUPPER OVILJA		KRÄVER TVÅ LEKAR	
KARP-FISK INSEKT													
		DÖPA		SPECI-ELLA	ÄR STOR-BRITTA-NIEN ETT	HETSADE		BRUKA SIN JORD		VÄRTLIK-NANDE SVULST	ÅNGRA DRICKA LÅNG-SAMT		KAN DET EFTER NÅGON
										FLÅ KORT FÖR LESOTHO			
TÄV-LINGG-STARTEN GRUS	GAS BLUKA-REST-BORNA			UTDÖD SJÖ				BRUKAR EKSEM			KAN VÄL ANDREJ RUBILOV KALLAS	NUMMER-FONDER SMY-GANDE	
FÄGEL		HERKUE-SÅNG							KAN MAN GRÄDDEN PLAN AVSÄTS				
VANA			MALM-BERG	FÖRD-MODELL			BORDS-ORDER	VÄNJA BARNET		UT-VISATS KAN REST-LAGRET			
BELARUS-STAD		GE FULL-MARKT									KAN EN ED		MÖJLIG ATT GREPPA
LUFT-BOLAG											BADÖRT I ISRAEL		
BÄDD			SYD-STATS-GENERAL		INGÅNG ADRESS FÖR DATOR						LINJE PÅ SJÖN		LABAN-DÖTTER
BEGÄRA				VIKTIG PERSON ANDE-MÖTET		BYTTS UT		GRUND-LIGA			SÄNKA		
			FINSK DIRIGENT MUSIK-STYCKE										
GRUPP MED STARK TRO	TOPP-KORTET UTE-PLATS				TA TAG EFTER TAG			UPPFÖR SIG VÄL		GÅTT NER	BESTÅR MAN AV		
GRANNE			EFTER-MIDDAG		SÄMST						HALV FLUGA		SKA VÄL ROA PUBLIK
											PLATINA		
					EUROPA-FLÖDE				FRANSK KOMMUN NORSK GUTT		BÖLA OCH TJUTA		KORT FÖR ETT LYXÅK
DESS YTA ÄR PLASTAD	FÄNIGT SUNDÖ				SKÄNKTA			GRÄVD GENOM-FART					
			DET ÄR SEGT					SUGER I SIG NÄRING			ANKRAS DET HELST I		MJUK I KROPPEN
VEKT		SÄTTA PÅ MASK											
BÄR PÅ BLÅ BÄR						SKEPP							

Patrik Hjelm

Patrik sköter försäkringsärenden

Byggnads Örebro-Värmlands ombudsman Patrik Hjelm tar över försäkringshandläggningen sedan Katarina Sandgren slutat. Han kommer att samarbeta med ombudsmannen Niklas Nordlund som ansvarar för utredningar när en medlem skadats eller är på väg att bli utförsäkrad från Försäkringskassan. Patrik Hjelm kommer in i nästa skede, det vill säga under själva handläggningen.

	7	4						
9			7	2		1		
			3	9	4			5
3		2				5		
5				7	8		9	
								4
		3			5			2
				4		7	5	

Det gäller att placera in siffrorna 1 till 9 på ett sådant sätt att varje vågrät rad, lodrät rad och låda på 3 x 3 rutor innehåller varje siffra exakt en gång.

RÄTT SVAR

6	7	4	5	1	3	2	9
2	3	5	7	2	6	1	4
9	3	8	9	4	7	5	6
1	7	5	1	7	3	2	8
3	4	6	1	7	8	2	9
4	6	7	5	3	8	8	4
2	9	6	4	3	5	7	1
8	2	2	9	6	4	3	7
3	1	5	4	8	2	7	6
7	8	9	6	4	3	2	5
5	1	3	2	9	8	7	4
6	7	4	5	1	3	2	9

Hur gick det?
Här hittar du rätt
svar på korsordet
och Sudoku.

REGIONKONTOR:
Posthornsgatan 8, 656 32 Karlstad
Tel: 010-601 10 11
orebro-varmland@byggknads.se

ÖPPETTIDER EXPEDITIONERNA

Karlstad:
Kontorets öppettider:
Måndag-fredag 7.30-16
Lunchstängt:
Måndag-fredag 12-12.45
Telefontider: 8-15

Örebro:
Riagatan 51, 702 26 Örebro
Tel: 010-601 10 11
Kontorets öppettider:
Måndag-fredag 7.30-16
Lunchstängt:
Måndag-fredag 12-12.45
Telefontider: 8-15

OMBUDSMÄN:

Ann-Katrin Hedgren
Ordförande, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 07
Ann-katrin.hedgren@byggknads.se

Thomas Schultz
Avtalsansvarig, TBM, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 17
Thomas.schultz@byggknads.se

Kenneth Svärd
Lönegranskning, UE, RSO
Telefon: 010-601 12 15
Kenneth.svard@byggknads.se

Mikael Olsson
Ekonomiansvarig
Telefon: 010-601 12 10
mikael.olsson@byggknads.se

Tomas Pettersson
Utbildningsansvarig, TIA, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 16
tomas.pettersson@byggknads.se

Leif Haraldsson
RSO, HEA, arbetsrätt
Telefon: 010-601 12 41
leif.haraldsson@byggknads.se

Jari Viitakangas
RSO, HEA, arbetsrätt
Telefon: 010-601 12 36
jari.vitakangas@byggknads.se

Odd Maalsnes
TBM, arbetsrätt, BYN-lärling, RSO
Telefon: 010-601 12 08
odd.maalsnes@byggknads.se

Mattias Andersson
RSO, DMY, arbetsrätt
Telefon: 010-601 12 54
mattias.andersson@byggknads.se

Patrik Hjelm
RSO, TIA, arbetsrätt, VVS-lärlingar
Telefon: 010-601 12 13
patrik.hjelm@byggknads.se

Tomas Olsson
RSO, TBM, arbetsrätt
Telefon: 010-601 12 19
tomas.olsson@byggknads.se

Niklas Nordlund
Arbetsmiljöansvarig, RSO, arbetsrätt
Telefon: 010-601 12 01
niklas.nordlund@byggknads.se

Kenny Hermansson
MB ansvarig, Glas-avtalet, utländsk
arbetskraft, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 12
kenny.hermansson@byggknads.se

Erik Karlsson
HEA; TBM, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 03
Erik.karlsson@byggknads.se

Patrik Nyström
TBM, DMY, arbetsrätt, RSO
Telefon: 010-601 12 02
Patrik.nystrom@byggknads.se

ADMINISTRATÖRER:
Carina Engberg
Medlemsservice, utbildning
010-601 12 18
carina.engberg@byggknads.se

Maria Ribbenmalm
010-601 12 11
maria.ribbenmalm@byggknads.se

Helena Dahlén
Medlemsservice, bokföring, löner
010-601 12 50
helena.dahlen@byggknads.se

FÖRKORTNINGAR:

TIA: Teknikinstallationsavtalet. **TBM:** Trå, betong och mureriarbeten.
RSO: Regionalt skyddsombud. **HEA:** Huvudentreprenörskap.
DMY: De mindre yrkesgrupperna. **BYN:** Byggingustrins yrkesnämnd.
MB: Medbestämmande. **VVS:** Värme, ventilation, sanitet.

BLI MEDLEM!

Som medlem får du förhandlingshjälp, hjälp att bevaka avtal, arbetsvillkor och arbetsmiljö. Medlems-, hem- och avtalsförsäkringarna är andra exempel på förmåner.

Rätt till inträde har alla som är anställda inom förbundets verksamhetsområde.

Elever på gymnasiet byggprogram, som utbildar sig för arbete inom Byggnads verksamhetsområden, kan beviljas inträde i förbundet från och med årskurs två. Elever är avgiftsfria till och med december det år skolan avslutas. Som elev får du ta del av Byggnads medlemsförmåner, försäkringar och annat, däremot beviljas inte inträde i a-kassan. Om du sommarjobbar mellan andra och tredje året, och därmed uppfyller kravet för inträde i a-kassan, betalar du halv avgift plus a-kasseavgift. När du återgår till skolan är du åter avgiftsfriad från förbunds- och avdelningsavgiften men fortsätter att betala a-kasseavgift.

Skriftlig ansökan om inträde ska lämnas till den avdelning där man har sin arbetsplats eller bostad. Frågan om inträde prövas och avgörs av avdelningsstyrelsen. Om ansökan bifalls gäller medlemskapet från första dagen i den månad då ansökan kom in.

Vi vill ha dig som medlem och du behöver oss!

KRETSMÖTEN 2022 BYGGNADS ÖREBRO VÄRMLAND

DEJE	2022 10 06	Medlemsmöte - aktivitet ej klar!
GRUMS	2022 11 24	Höstmöte kl.18 på Gruvan
HAGFORS	2022 10 28	Medlemsmöte kl.18 på Café Kåglan AW med mat och bowling
KARLSTAD	2022 10 27	Höstmöte Byggfackens Hus kl.17
KRISTINEHAMN	2022 09 19 2022 11 07	Höstaktivitet - anmälan till Håkan Ahlqvist 073-3373276 Medlemsmöte kl.18 i LO:s lokal
SUNNE	2022 10 07	Bowling kl.18 Sunne Krog 6 Bowling
ASKERSUND	2022 09 01 2022 10 21	Medlemsmöte kl.18 med skytte på Skylleberg Medlemsmöte kl.18 Relaxen på Best Western
FRÖVI	2022 09 15 2022 11 03	Medlemsmöte kl.18:30 på Christinas Gästgiveri Ervalla Medlemsmöte kl.18:30 på Christinas Gästgiveri Ervalla
HALLSBERG	2022 11 10	Medlemsmöte kl.18 med bågskytte i Hallsberg
KARLSKOGA	November	Hockey med Degerfors i Nobelhallen
KUMLA	2022 11 10	Gemensamt möte med Hallsberg, ev. Bågskytte kl.18
LINDESBERG	2022 09 30	Bowling Lindesbergs Arena kl.18
ÖREBRO	2022 09 02	Medlemsmöte med bowling och mat på ABF
NORA	2022 11 08 2023 01 12	Kretsmöte. Plats meddelas senare Kretsmöte. Plats meddelas senare

OBS! Anmälan till ordförande, senast en vecka innan på samtliga möten

Nu är det dags att skriva motioner!

Dags att skriva motioner inför avtalsrörelsen som ska vara Byggnads tillhanda senast 30 oktober 2022.

Skicka in på avtalsmotion.nu

Här når du din ordförande

Askersund

Jens Johansson, 072-9027955

Deje

Fredrik Josefsson Vålemar,
076-7964135

Grums

Arnthor Ari Thorhallsson, 072-9656149

Hagfors

Tomas Pettersson, 076-8430430

Hallsberg

Nicklas Jonsson, 070-3986456

Hällefors

Jimmy Höglén, 070-4003987

Karlskoga

Hans Åkesson, 072-7384009

Karlstad

Martin Bodén, 076-3937057

Kristinehamn

Håkan Ahlqvist, 073-3373276

Kumla

Björn Grönqvist, 070-3415448

Lindesberg

Jonas Andersson, 072-5403530

Nora

Anton Appelqvist, 072-5352079

Sunne

Nicklas Andersson, 072-7287241

Säffle

Erik Pettersson, 073-8334437

Örebro

Kenny Hermansson, 073-9940189